

References

1. The State Statistics Service of Ukraine, Retrieved from <http://www.ukrstat.gov.ua/> (access date August 16, 2016).
2. The Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine, Retrieved from <http://me.gov.ua/> (access date September 8, 2016).
3. The European Parliament, Retrieved from <http://www.europarl.europa.eu/> (access date September 28, 2016).
4. The European Commission, Retrieved from <http://ec.europa.eu/> (access date September 28, 2016).
5. The Eurasian Economic Commission, Retrieved from <http://www.eurasiancommission.org/> (access date September 14, 2016).
6. Eurasian Development Bank, Retrieved from <http://www.eabr.org/> (access date September 23, 2016).

УДК 330.34

О. Г. Коломієць

*інженер кафедри економіки та підприємництва
Національного лісотехнічного університету України, м. Львів*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІТ-КЛАСТЕРІВ В УКРАЇНІ

Окреслено основні причини низької конкурентоспроможності ІТ-сектора України та можливі способи її підвищення. Проведено аналіз особливостей розвитку ІТ-кластерів в Україні. Визначено пріоритетні заходи українських ІТ-кластерів в рамках вдосконалення інноваційної екосистеми України.

Ключові слова: *інноваційна екосистема, ІТ-сектор, ІТ-кластер, ІТ-компанії, аутсорсінг, ІТ-спеціаліст.*

Kolomiyets O. FEATURES OF THE DEVELOPMENT OF IT-CLUSTERS IN UKRAINE

The basic reasons for the low competitiveness of IT sector in Ukraine and possible ways to improve it are outlined. Features of the development of IT clusters in Ukraine are analyzed. The priority actions of the Ukrainian IT clusters within the innovation ecosystem improvement of Ukraine are identified.

Keywords: *innovation ecosystem, IT sector, IT cluster, IT companies, outsourcing, IT specialist.*

Формування здорового конкурентного середовища для розвитку ІТ-сектора, на думку фахівців міжнародної експертної групи Economist Intelligence Unit, відбувається за сприяння шести ключових чинників: наявності достатньої чисельності кваліфікованих кадрів; високого рівня інноваційної культури; технологічної інфраструктура світового рівня; ефективного режим правового регулювання; відкритої економічної система, заснованої на конкуренції; а також активної державної підтримки в досягненні необхідного балансу між технологічним розвитком і створенням умов для дієвого функціонування ринкових механізмів [1].

Найвищий рівень розвитку ІТ-сектора спостерігається в тих країнах, яким вдалося успішно сформувати та збалансувати всі перелічені вище чинники. Легкість відкриття та ведення бізнесу, висока привабливість країни для венчурного інвестування, надійний механізм захисту інтелектуальної власності, стають тими передумовами, які є особливо сприятливими для створення конкурентоспроможного ІТ-сектора. З іншого боку, розвинений ІТ-сектор створює сприятливі умови для інтенсифікації розвитку економічної системи країни в цілому, допомагаючи компаніям і окремим співробітникам підвищувати ефективність їхньої діяльності.

Особливостям розвитку сектору інформаційних технологій (ІТ) присвячені численні наукові праці як українських науковців (Геєць В., Семиноженко В., Бажал Ю., Мельниченко С., Жиляєв І., Останкова О., Полунев Ю., Шнирко О.), так і закордонних (М. Кастелз, Р. Каулі, Д. Хосперз, Р. Манселл, О. Шай, Д. Тапскотт, М. П'ятковські). Проте, особливості формування та розвитку мережевих об'єднань в ІТ-секторі України та основні проблеми в процесі їх функціонування та взаємодії в науковій літературі висвітлено недостатньо.

Основною метою даної роботи є дослідження особливостей розвитку мережевих об'єднань в ІТ-секторі України (ІТ-кластерів) та оцінка впливу результатів їх діяльності на процес формування української ІТ-екосистеми.

ІТ-сектор, як найрозвинутіший та найбільший за обсягом сегмент інноваційної економіки в Україні, один з найдинамічніших експортних напрямків економіки України, який є висококонкурентним на світовій арені та залишається одним з ключових факторів економічного зростання України в найближчій перспективі [2].

Незважаючи на негативний вплив глобальної фінансово-економічної кризи, протягом останніх 11 років, спостерігалось практично безперервне зростання загального обсягу експорту послуг ІТ-сектора – в середньому на 25% протягом року.

Загальна частка ІТ-сектора та комунікаційних технологій досягла 3% ВВП України в 2015 р., при тому, що в 2012 р. даний показник складав лише 0,8% [3].

Незважаючи на позитивну динаміку розвитку ІТ-сектору України протягом останніх років, рівень його конкурентоспроможності залишається одним з найнижчих серед країн Центральної та Східної Європи, а також суттєво поступається рівню всіх країн з розвинутою економікою. Так, відповідно до результатів дослідження "Investment for the Future. Benchmarking IT Industry Competitiveness 2011" [4] від Economist Intelligence Unit, Україна опинилася на 51 місці серед 66-и країн світу, які були оцінені в межах даного дослідження. Значно відстаючи від своїх

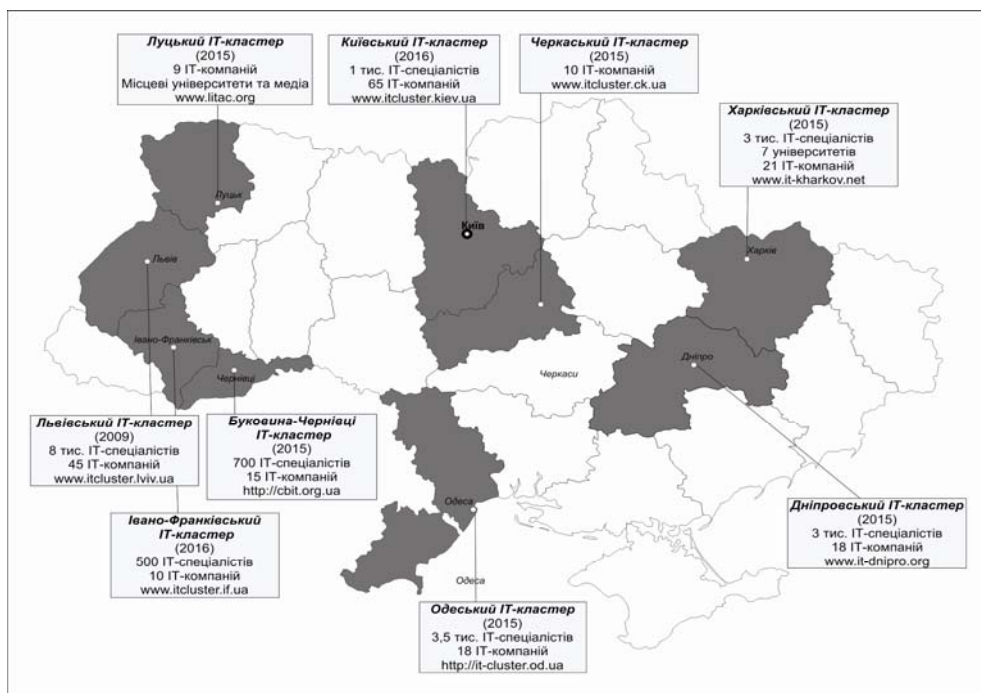
сусідів – членів Європейського Союзу (ЄС) (Угорщини(28-а позиція), Польщі(30), Словаччини(33) та Румунії(37)), наша країна знаходилася нижче в даному рейтингу лише на 5 позицій ніж Росія, яка відчутно переважала нас за рівнем людського капіталу та ІТ-інфраструктури.

В сучасних умовах, одним із популярних та дієвих сучасних інструментів підвищення конкурентоспроможності підприємства, групи підприємств, регіону чи держави в цілому, в певному напрямку економічної діяльності є мережеві об'єднання підприємств або кластери. ІТ-підприємства в основних регіональних центрах ІТ-сектору України, об'єднуючись між собою, із місцевими органами влади, профільними навчальними закладами та сервісними структурами в сфері ІКТ, створюють ІТ-кластери, головною метою яких є спільна реалізація проектів, які сприятимуть активізації розвитку ІТ-сектора та сфери високих технологій на національному та міжнародному рівнях, а також втіленню системних перетворень у бізнес-середовищі їхніх міст.

Зважаючи на те, що український ІТ-сектор, є здебільшого індустрією аутсорсингової розробки, цілком логічно, що саме провідні аутсорсінгові ІТ-компанії стали ядром ІТ-кластерів у великих містах України. На даний час в Україні створено 9 ІТ-кластерів (в т.ч. 5 активно функціонуючих), які розміщені в Києві, Львові, Харкові, Одесі, Дніпрі, Луцьку, Івано-Франківську, Черкасах та Чернівцях (рис. 1).

Перший ІТ-кластер в Україні з'явився у 2009 р. у м. Львові, в тому ж році відбулося прийняття Стратегії конкурентоспроможності міста, яка

визначила розвиток ІТ-сектора пріоритетним для міста. До початку 2013 р. до його складу входило лише 4 ІТ-компанії, на даний час кластер об'єднує 45 компаній та провідні університети Львова, його діяльність користується активною підтримкою міської влади.

Рис. 1. Локалізація ІТ-кластерів у регіонах України.

Першочергова місія Львівського ІТ-кластера – це популяризація та розвиток ІТ-індустрії у Львові, завдяки реалізації різнопрофільних проектів. Одним із пріоритетних завдань ІТ-кластера у Львові – підтримка іміджу Львова, як міста зі сприятливими умовами для розвитку бізнесу, кар'єрного зростання та життя [5].

Проектна діяльність Львівського ІТ-кластера сконцентрована на таких соціально важливих для ІТ-сектора напрямках як освіта, інфраструктура, право та промоція. Завдяки послідовній реалізації проектів та ініціатив Львівського ІТ-кластера відбувається суттєва активізація розвитку професійної мережі та налагодженню контактів між ІТ-експертами. Серед таких проектів варто відзначити наступні [5]:

1. Lviv IT Arena (одна з найбільших ІТ-подій України, яка щорічно об'єднує понад 2500 ІТ-спеціалістів);
2. IT Future(освітня ініціатива для школярів, завдяки якій вони дізнаються про роботу в ІТ-сфері від експертів із відомих львівських компаній – учасників кластера);
3. Lviv IT Club (найбільша та найпотужніша ІТ спільнота Львова);
4. IT Jet (проект, спрямований на розширення авіасполучення Львова);
5. IT Expert (модернізація ІТ-освіти у Львівських університетах, відповідно до потреб ринку);
6. Lviv CSIT (шкільна Олімпіада із ІТ);

7. Lviv IT Jazz Conference (нетворкінг-подія національного рівня, що об'єднує представників найбільших ІТ-компаній, інвестиційних фондів та бізнесу);

8. IT Research (масштабне дослідження ІТ-ринку Львова);

9. Бакалаврська програма Internet of Things (пілотна навчальна програма, яка готує фахівців динамічної сфери Інтернету речей, найзатребуванішого ІТ напрямку);

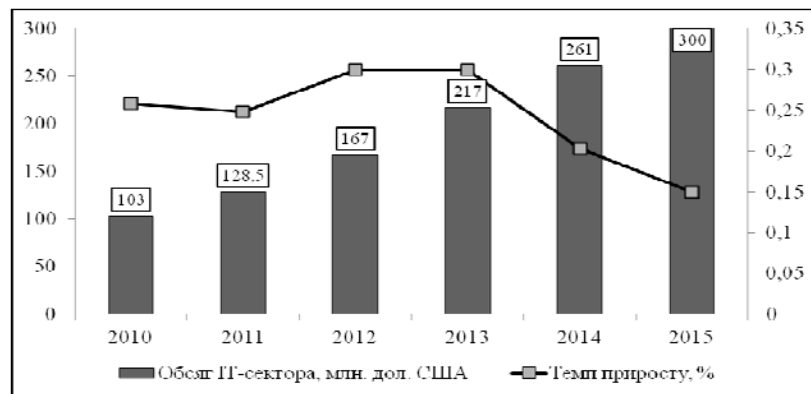
10. IT House (будівництво будинку для працівників ІТ індустрії міста);

Завдяки зусиллям Львівського ІТ-кластера в ІТ-секторі Львова відбулися численні позитивні зрушення, серед яких варто виділити, зокрема:

- організовано одну з найбільших ІТ-конференцій в Україні – Lviv IT Agenda, яка в жовтні 2016 р. збрала більше 1400 талановитих ІТ-спеціалістів з України та різних країн Європи;

- за ініціативи Львівського ІТ-кластера та підтримки Львівської міської ради, восени 2015 р. у Львові розпочалося будівництво двохсекційного 72-х квартирної житлового будинку "IT House" для ІТ-спеціалістів, яке планують завершити в першій половині 2017 р.;

- розроблено та презентовано проект будівництва ІТ-парку (Innovation District IT Park) у Львові – наймасштабнішого інфраструктурного проекту для ІТ, який передбачає створення в межах міста протягом 10-и років інфраструктури нового покоління, котра включатиме такі необхідні для міського ІТ елементи як: офісні будівлі, корпус університету, сучасний дитячий садочок, готель, гастрономічну та спортивну зони [6].

Рис. 2. Динаміка обсягу ІТ-сектора м. Львова в 2010-2015 рр. [5]

Зважаючи на те, що в загальному, чисельність працівників усіх учасників Львівського ІТ-кластера складає більше 8 тис. співробітників, що становить майже половину від загальної чисельності ІТ-фахівців Львова, їх сумарний внесок у процес динамічного розвитку ІТ-сектора Львова є дуже вагомий (рис. 2).

За активного сприяння Львівського ІТ-кластера, протягом 2010-2015 рр., Львову вдалося досягти швидких показників розвитку ІТ-сфери (майже 3-х разове зростання обсягу ІТ-сектора з середньорічним темпом приросту в 24%), які створюють позитивний

бізнес-клімат для потенційних компаній та інвесторів, а також приносять значні прибутки для ІТ-сектора міста.

В Києві, який історично був і досі залишається найбільшим інноваційним центром України, де сьогодні сконцентровано найбільша чисельність ІТ-компаній та спеціалістів (з яких 28 тис. ІТ-спеціалістів працюють в сфері аутсорсінгу), створення ІТ-сектора відбулося лише в 2016 р., на даний момент він перебуває в стадії активного формування [7]. Це пов'язано, в першу чергу, з активною діяльністю 8-ми загальнонаціональних асоціацій ІТ-компаній (ІТ Ukraine, комітет ЕВА), основною метою яких є захист інтересів представників ІТ-сектора на державному рівні, налагодження тісної взаємодії між ними та формування сприятливого середовища для їх розвитку.

Володіючи добре розвинутим бізнес-середовищем та транспортною інфраструктурою, в м. Києві сформовано найсприятливіше для розвитку ІТ-сектору середовище, на його території відбуваються наймасштабніші ІТ-заходи, реалізуються найбільші ІТ-проекти та ініціативи ІТ-спільнот, розміщено найбільша кількість інкубаторів та акселераторів, коворкінг просторів та приватних навчальних ІТ-центрів.

В Харкові, другому після Києва українському місті за рівнем розвитку ІТ-сектору, функціонують більше 200 ІТ-компаній, в яких зайнято близько 23 тис. ІТ-спеціалістів, більше 2 тис. студентів з ІТ-спеціальностей випускається університетами міста, а в 2015 р. обсяг прямих надходжень від експорту ІТ-послуг у Харкові склав 270 млн. грн. В 2015 р. провідними українськими та іноземними ІТ-компаніями, які розміщені в місті, був сформований Харківський ІТ-кластер, який за підтримки місцевих органів влади та навчальних закладів взяв на себе ініціативу комплексного вдосконалення ІТ-екосистеми міста. Головна мета Харківського ІТ-кластера перетворення Харкова на ІТ-столицю Центральної та Східної Європи, а основне завдання - розвиток сприятливого середовища для технологічного бізнесу в місті. За рік свого існування, Харківський ІТ-кластер вже встиг реалізувати декілька важливих проектів, зокрема [8]:

- IT Legal Support (створення центру правової та юридичної підтримки ІТ-компаній в Харкові);
- Visa Support (надання допомоги ІТ-фахівцям у оформленні віз у країни ЄС і США);
- Kids2IT (освітня ініціатива, яка передбачає навчання школярів основам сучасних ІТ, лекції учасників кластера про ІТ-освіту в школах, а також підтримка олімпіад з програмування та інформатики);
- Passion Talk (серія відео-лекцій про науку, історії успіху в технологічній та ІТ-сферах);
- International Relations (міжнародний маркетинг ІТ-сектора Харкова);

– Kharkiv IT Unicorns (серія заходів, спрямованих на активізацію розвитку стартапів у студентському середовищі Харкова та підвищення рівня його підприємницької культури).

Особливої уваги заслуговує освітній проект Харківського IT-кластера – Mastis, який передбачає вдосконалення магістерської програми в галузі інформаційних систем відповідно потреб сучасного технологічного розвитку суспільства, дозволяючи університетам оперативніше реагувати на зміни на світовому ринку праці та освітньому просторі, а також на потреби роботодавців у IT-секторі.

Не зважаючи на те, що кількість аутсорсінгових IT-компаній в Дніпрі не є такою великою як в Києві, Харкові та Львові, за кількістю R&D центрів, продуктивних IT-компаній та стартапів він поступається тільки Києву. Високий рівень технічної освіти разом із нижчим за інші міста рівнем заробітної плати для IT-спеціалістів у місті приваблює численні міжнародні компанії (26 міжнародних IT-компаній), серед яких Playtika, Siemens, ISM, Sitecore, Maximiser, Wix, PosiTrace.

Дніпровський IT-кластер, створений в 2015 р., провідними дніпровськими IT-компаніями з метою об'єднання професійних зусиль та особистих якостей для найбільш повної реалізації потенціалу Дніпра та Дніпровської області як одного з лідерів IT-сектора України.

Головними проектами, які реалізує Дніпровський IT-кластер є [9]:

- Kindergarten (спеціалізований дитячий садок для дітей IT-спеціалістів);
- Hire Dnipro (інтернет-портал для залучення потенційних клієнтів та партнерів для дніпровських IT-компаній);
- IT Portal (один портал для всіх місцевих IT-подій, тренінгів, курсів, новин);
- Legal Protection (ініціатива, покликана захистити IT-компанії від свавілля податкових органів);
- 300 Startups Forum (інвестиційний форум для стартапів та IT бізнес-спільноти).

Також Дніпровський IT кластер активно працює над розробкою та реалізацією освітніх програм, завдяки яким школярі та студенти отримують можливість дізнаються про переваги роботи в IT сфері.

Разом із Києвом, Харковом, Львовом та Дніпром, Одеса формує 5-ку основних центрів розвитку IT-сектору в Україні. Посідаючи 5-те місце за чисельністю IT аутсорсінгових компаній та R&D центрів серед провідних українських IT-центрів, Одесі вдалося сформувати динамічну IT спільноту, яка включає аутсорсінгові, продуктивні та startup-компанії, а також R&D центри, розміщені в місті. Загальна чисельність IT-спеціалістів, які працюють в одеських компаніях перевищує 6,5 тис. осіб. Серед відомих у світі стартапів, започаткованих у Одесі, варто відзначити наступні: Augmented Pixels, Kwambio, Lookser, Readdle and Slice.

В 2015 р. найбільш активні одеські IT компанії створили Одеський IT-кластер, основною метою

якого є представлення інтересів IT-спільноти міста на регіональному та державному рівнях, а також розбудова Одеси як привабливого та комфортного для IT-бізнесу міста.

Головними проектами, які реалізує Одеський IT-кластер на даний час є [10]:

- Introduction to IT (факультативний курс для студентів, присвячений основним напрямкам IT-сектору міста та актуальним знанням, які необхідні майбутньому одеському IT-фахівцю);
- Legal Committee (створення та налагодження ефективної роботи комітету, який займається захистом інтересів місцевих IT-компаній);
- Municipal Internet access (забезпечення компанією TeNek на всій території міста вільного доступу до безпроводного інтернету (wi-fi));
- BlackSea IT Summit (щорічна міжнародна конференція присвячена проблемам розвитку технологій та IT-підприємництва).

Активна діяльність IT-спільнота Одеси за сприяння міської влади, дозволяє послідовно вдосконалювати IT-екосистему міста з метою залучення більшої кількості талановитих IT-спеціалістів, українських та іноземних IT-компаній в майбутньому.

Окрім 5-ти головних українських центрів IT-сектору, в Україні функціонують ще 4 IT-кластери, створені в Луцьку, Івано-Франківську, Черкасах та Чернівцях. Зокрема, головною метою Луцького IT-кластера є створення сприятливих умов для розвитку IT-сектора в Луцьку та Волинській області, шляхом популяризації IT-сфери, активній співпраці з навчальними закладами, вищою рівню згуртованості IT-спеціалістів та покращенню якості IT-освіти в місцевих університетах та школах. Наприклад, проект “EDUUP” від Луцького IT-кластера, націлений на зростання рівня підготовки студентів місцевих університетів і максимальне наближення їх навчальних дисциплін до вимог сучасного IT-ринку. З метою популяризації IT-сектора, Луцький IT-кластер спільно з міською владою провів кампанію соціальної реклами під гаслом “стань програмістом”.

Серед інших важливих проектів Луцького IT-кластера варто відзначити [11]:

- IT.WorkUp(серія тренінгів від кадрових відділів (HR) IT-компаній учасників кластера про працевлаштування в сфері IT);
- Roborastica (навчально-практична лабораторія для проведення досліджень у сфері робототехніки);
- Я знаю про IT (освітній проект, спрямований на інформування учнів шкіл про специфіку професій в IT-сфері та її популяризацію);
- Арт-хакатон “Університет міста” (комплекс заходів, основною метою яких є активізація громади міста для розробки проектів вдосконалення міського простору).

Засновники Черкаського IT-кластера концентруються на реалізації освітніх проектів та популяризації IT-сфери з метою розширення свого кадрового потенціалу в найближчому майбутньому, щоб за декілька років стати одним з передових міст України в IT-секторі [12].

В свою чергу, головною метою функціонування Буковина-Чернівці ІТ-кластера є сприяння розвитку інноваційної екосистеми та популяризація стартапу руху в Чернівцях. Серед основних напрямків діяльності цього кластера варто відзначити наступні: проведення комплексних сертифікованих навчальних програм з базових курсів у ІТ-сфері для всіх бажаючих; збільшення чисельності ІТ-фахівців у Чернівцях і області в 10 разів; підвищення міжнародного авторитету міста та області в цілому, залучення іноземних інвестицій; створення та розвиток ефективних фінансових механізмів підтримки стартапів у ІТ-екосистемі Чернівців [13].

Івано-Франківський ІТ-кластер, до складу якого входять більшість великих гравців міста, є одним із головних каталізаторів розвитку місцевого ІТ-середовища. Одним із найбільш масштабних ініціатив кластера є спільний проект із університетами міста по підготовці спеціалістів для ІТ. За сприяння Івано-Франківського ІТ-кластера в місті регулярно відбуваються спеціалізовані ІТ-конференції (ІТ Weekend, ІТ Rally, Design Village), які збирають ІТ-спеціалістів із Івано-Франківська, Львова, Чернівців та Тернополя. Останнім часом у місті суттєво активізувалася стартап-діяльність, з'явилося багато цікавих проектів та почала розвиватися стартап-екосистема, про що свідчать StartUp Crash Test-и та прихід у місто потужного інкубатора "1991" [14].

ІТ-кластери, створені в усіх основних центрах українського ІТ-сектора, є тими платформами, які відіграють інтегруючу роль в процесі діалогу та взаємодії між державою, бізнесом та університетами, що сприяє активізації роботи по усуненню всіх стримуючих факторів та посилення конкурентних переваг для розвитку ІТ-сектора окремих регіонів та держави в цілому. Невипадково, особливий акцент українські ІТ-кластери у своїй діяльності роблять на ефективній співпраці з місцевими органами влади та активізації розвитку людського потенціалу свого регіону. Об'єднуючи найбільш активні ІТ-компанії, українські ІТ-кластери завдяки реалізації різнопрофільних ініціатив та проектів отримують прекрасну можливість вдосконалювати кожен із компонентів ІТ-екосистем в своєму місті та регіоні, моделюючи їх у відповідності до особливостей структури власної ІТ-сфери. Успішні приклади вдосконалення окремих компонентів ІТ-екосистеми та налагодження її ефективного функціонування в результаті активного впливу ІТ-кластера в окремому регіоні країни є хорошим дороговказом для центральних органів влади з питань розробки комплексної політики розвитку ІТ-сектора в національному масштабі.

Список використаних джерел

1. How technology sectors grow: Benchmarking IT industry competitiveness 2008. Economist Intelligence Unit. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://global.bsa.org/2008eiu/study/2008-eiu-study.pdf>
2. Сисоєв Є. Стратегічний національний проект "Інноваційна Україна" [Електронний ресурс]./ Є. Сисоєв // - Режим доступу: <http://www.slideshare.net/YevgenSysoyev/ss-32717561>

3. Hi-Tech Ukraine from A to Z. Software development & IT services: The rise of a tech nation. Pre-release version. Desember 2015 [Електронний ресурс]./ - Режим доступу: http://www.uadn.net/files/ua_hightech.pdf

4. Офіційний сайт Світового Банку. The World Bank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.worldbank.org>

5. Дослідження ІТ-ринку Львова. Lviv IT Research. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://itcluster.lviv.ua>

6. Innovation District IT Park Lviv. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://itcluster.lviv.ua/lviv-jazz-conference-u-l-vovi-pobuduyut-innovation-district-park/>

7. Офіційний сайт Kyiv IT Cluster. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.itcluster.kiev.ua

8. Офіційний сайт Kharkiv IT Cluster. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.itkharkov.net

9. Офіційний сайт Dnipro Tech Cluster. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.itdnipro.org

10. Офіційний сайт Odessa IT Cluster. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.cluster.od.ua

11. Офіційний сайт Lutsk IT Cluster. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.litac.org

12. Офіційний сайт Cherkasy IT Cluster. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.itcluster.ck.ua

13. Офіційний сайт Bukovyna-Chernivtsi IT Cluster. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cbit.org.ua>

14. Офіційний сайт Ivano-Frankivsk IT Cluster. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.itcluster.if.ua

References

1. How technology sectors grow: Benchmarking IT industry competitiveness 2008. Economist Intelligence Unit. Retrieved from <http://global.bsa.org/2008eiu/study/2008-eiu-study.pdf>
2. Sysoyev Ye. Stratehichnyy natsional'nyy proekt "Innovatsiyina Ukrayina" [Strategic national project "Innovative Ukraine"]. Retrieved from <http://www.slideshare.net/YevgenSysoyev/ss-32717561>
3. Hi-Tech Ukraine from A to Z. Software development & IT services: The rise of a tech nation. Pre-release version. Desember 2015. Retrieved from http://www.uadn.net/files/ua_hightech.pdf
4. Ofitsynny sayt Svitovoho Banku. The World Bank. Retrieved from <http://data.worldbank.org>
5. Doslidzhennya IT-ryнку L'vova. Lviv IT Research. Retrieved from <http://itcluster.lviv.ua>
6. Innovation District IT Park Lviv. Retrieved from <http://itcluster.lviv.ua/lviv-jazz-conference-u-l-vovi-pobuduyut-innovation-district-park/>
7. Ofitsynny sayt Kyiv IT Cluster. Retrieved from www.itcluster.kiev.ua

8. Ofitsiynny sayt Kharkiv IT Cluster. Retrieved from www.it-kharkov.net
9. Ofitsiynny sayt Dnipro Tech Cluster. Retrieved from www.it-dnipro.org
10. Ofitsiynny sayt Odessa IT Cluster. Retrieved from www.cluster.od.ua
11. Ofitsiynny sayt Lutsk IT Cluster. Retrieved from www.litac.org

12. Ofitsiynny sayt Cherkasy IT Cluster. Retrieved from www.itcluster.ck.ua
13. Ofitsiynny sayt Bukovyna-Chernivtsi IT Cluster. Retrieved from <http://cbit.org.ua>
14. Ofitsiynny sayt Ivano-Frankivsk IT Cluster. Retrieved from www.itcluster.if.ua

Proceedings of the "SOCIO-ECONOMIC PROBLEMS OF THE MODERN PERIOD OF UKRAINE"

Proceedings of the "Socio-economic problems of the modern period of Ukraine" is a specialized scientific-practical edition based National Academy of Sciences of Ukraine and the Institute for regional studies of NAS of Ukraine.

The book highlights the results of studies of institutional and socio-economic problems of development of Ukraine at the macro, meso and micro levels, encouraging to published authors who carry out research work in various sectors of the economy.

The book "Socio-economic problems of the modern period of Ukraine" on the List of scientific professional publications of Ukraine in the field of economic Sciences.

Site collection: www.zbirnyk.ird.gov.ua

Scientific-practical journal "REGIONAL ECONOMY"

Scientific-practical journal "Regional economy" is a specialized scientific-practical publication, which highlights such theoretical and applied issues: the formation and implementation of state regional policy in Ukraine, the problems of socio-economic life of the regions, territorial development, environmental management and ecological security, social policy, cross-border cooperation, rural development, investment and innovation policy, Finance and banking.

Journal "Regional economy" is included in the List of scientific specialized editions of Ukraine (Decree of the Presidium of the higher attestation Commission of Ukraine dated 16.12.2009 №1-05/06).

The journal is included in the international scientometric databases Index Copernicus, Poland - with 2012.

The journal's website: www.re.gov.ua